

Konsekvensutredning - Föreskrifter om ändring i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2010:15) om djurhållning inom lantbruket mm.

Enligt förordning (2007:1244) om särskild konsekvensutredning vid regelgivning ska en myndighet som överväger nya eller förändrade regler utreda reglernas kostnadsmässiga och andra konsekvenser i den omfattning som behövs i det enskilda fallet och dokumentera utredningen i en konsekvensutredning.

Indelning

Jordbruksverket ser ett behov av att ändra i rubricerad författning när det gäller de föreskrifter som reglerar hur nötkreatur ska hållas på bete eller på annat sätt ges tillfälle att vistas utomhus. Vi föreslår därför att vissa av dessa regler ska ändras och bedömer att det kan göras med en bibehållen djurvälstånd.

Skälet till att vi ändrar är att föreskrifterna har upplevts vara allt för begränsande när det gäller företagets möjligheter att själva avgöra när det är lämpligast att hålla djuren utomhus respektive inomhus. Dessa begränsade möjligheter i kombination med krav på journalföring har utöver att de upplevts som administrativt betungande också skapat en osäkerhet i hur föreskrifterna ska tillämpas. Vi föreslår därför dels några redaktionella ändringar i syfte att göra föreskrifterna tydligare, dels några ändringar i syfte att öppna upp för flera möjliga lösningar för företagen att hålla djuren på bete eller annan utevistelse.

Nuvarande föreskrifter medför också i vissa fall administrativa kostnader för företagen vad gäller kraven på journalföring och betesplan. Vi bedömer att dessa administrativa krav bör kunna tas bort. En överskådlig redovisning av vilka föreskrifter och allmänna råd som berörs av de föreslagna ändringarna ges i nedanstående tabell.

Kapitel	Paragraf	Avseende	Anm.
1	4	Definition	En ny
2	25	När djur anses hållna ute på bete/utevistelse	Ändrad
2	26	Bete/utevistelse i södra Sverige	Ändrad
2	26 a	Bete/utevistelse i Mellansverige	Ändrad
2	26 b	Bete/utevistelse i norra Sverige	Ändrad
2	26 c	Utevistelse andra nötkreatur än sådana	Upphävs

		som hålls för mjölkproduktion	
2	27	När djur får hållas inne	Upphävs
2	28	Djurbeläggning på betesmark	Upphävs
AR	2 kap. 28 §	Djurbeläggning på betesmark	Upphävs

A Allmänt

1. Beskrivning av problemet och vad man vill uppnå

2 kap. 26 – 27 §§

Nuvarande krav på att visst antal dygn ska vara sammanhängande samt undantag från kravet

I 26 – 26 c §§ regleras bl.a. att djuren ska hållas på bete eller på annat sätt ges möjlighet att vistas utomhus ett visst antal dygn som ska vara sammanhängande. Eftersom detta inte alltid är lämpligt från djurskydds- djurhälso- eller produktionssynpunkt finns viss reglering i 27 § som anger när djuren får hållas inne under denna period. Det kan dock ibland vara svårt att avgöra när 27 § kan tillämpas vilket har skapat en osäkerhet. Det kan leda till att företagen med rädsla för att göra fel låter djuren vistas utomhus trots att det inte är lämpligt. Det kan också leda till att djuren hålls inomhus när de i stället skulle hållas utomhus. I 27 § regleras också att företagen måste dokumentera (journalföra) när djuren hållits inne av de anledningar som anges i paragrafen.

Utöver ovanstående problembeskrivning har vi sett att det kan finnas fler anledningar än de som regleras i 27 § som motiverar att hålla djuren inomhus. Det kan handla om mer eller mindre oförutsedda händelser som kan uppstå på gården. Ett exempel kan vara om reparationer eller underhållsarbeten behöver utföras på betesmarken eller i stallet som gör det svårt att under en tid klara betesdriften. Ett annat exempel kan vara om djuren i rovdjurstäta områden är stressade efter kontakt med rovdjur på betesmarken. Det kan ibland också uppstå väderleksförhållanden som visserligen inte är av sådan art att djuren nödvändigtvis behöver skyddas men som ändå kan vara besvärande för djuren eller vara sådant att produktionen påverkas negativt.

Utöver kravet på att ett visst antal dygn ska vara sammanhängande finns också krav på att djuren i övrigt ska hållas ute ett visst antal dygn under året samt att ett visst antal av dessa dygn måste infalla under en särskilt angiven period under säsongen. Det finns också särskilda krav som gäller om man vill dela upp betesdygnet i fler än en enda sammanhängande tidsperiod samt särskilda regler för unga djur och för djur som ska gå till slakt (*se vidare nedan*). Som en följd av att reglerna innehåller dessa olika delar önskar sig många företag att reglerna förenklas och görs mer överskådliga.

Unga djur och djur som ska slaktas

Näringsen har framfört att många företag upplever att reglerna för unga djur är svåra att tolka, särskilt för de företag som har kombinerad mjölk- och köttproduktion. De har framfört att detta bero på att det kan vara svårt att särskilja vilka krav som gäller för de unga djuren dels beroende på när de är födda, dels beroende på i vilket syfte de hålls. Näringsen har också framfört att nuvarande regler begränsar möjligheterna till

individuell anpassning av betesdriften för ungdjuren med hänsyn till näringsförsörjning och tillväxt.

Ett annat problem som uppmärksammas och som har skapat en osäkerhet om vad som gäller är att nuvarande reglering anger att djur som ska gå till slakt inte behöver släppas ut på bete eller på annat sätt vistas utomhus om de har anmälts för slakt och ska slaktas innan den 15 juni. Detta datum harmonierar inte på ett bra sätt med övriga tidsangivelser som anges i föreskrifterna. Exempelvis tillåter föreskrifterna att ett djur som inte anmälts till slakt får hållas inne en tid efter 15 juni för att därefter skickas till slakt.

2 kap. 28 §

Nuvarande krav på 80 % växttäckning respektive beläggningsgrad på betesmarken

Kravet på bete gäller för nötkreatur som hålls för mjölkproduktion. I de flesta fall när växtligheten är god har vi inte uppfattat att denna reglering utgör något problem att följa för djurägarna och inte heller för kontrollmyndigheten att kontrollera. I vissa fall kan det dock uppstå en gränsdragningsproblematik. Det kan t.ex. uppstå torka periodvis eller annat som påverkar växtligheten negativt. Ett annat exempel är om djuren hålls på en mark som är beväxt med annan växtlighet än sådana som allmänt betraktas som normala betesväxter för djuren. Nuvarande krav på att djurbeläggningen på betesmarken inte får vara högre än att ett växttäckning bibehålls på minst 80 % av arealen i den aktuella betesfällan upplevs som svårbedömt av så väl företagare som bland kontrollmyndigheterna. Många företag känner därför en osäkerhet om i vilken mån de uppfyller kravet eller inte. Detta beror bl.a. på att det kan råda olika uppfattningar om vad ett sådant växttäckning ska bestå av samt i vilket skick det måste vara för att anses vara ett växttäckning. Det kan i vissa fall också vara svårt att i praktiken avgöra hur stor andel av betesfällan som har ett växttäckning.

Förslag på ny reglering

Sammanfattningsvis har vi konstaterat att nuvarande föreskrifter om hur nötkreatur ska hållas på bete eller på annat sätt ges tillfälle att vistas utomhus uppfattas som allt för begränsande och ibland svåra att tolka. Vi har också noterat att många företag är osäkra på om de gör rätt och därför efterlyser tydligare regler som skapar trygghet och gör det lättare att göra rätt.

Vi har utifrån de identifierade problemen kommit fram till att det är nödvändigt att ändra föreskrifterna och att detta kan göras med en bibehållen djurvälstånd. Vi föreslår därför ett flertal ändringar som sammantaget bör innebära att reglerna blir tydligare och enklare för företagen att följa.

2 kap. 26 – 26 b §§ (ny lydelse)

2 kap. 26 c § (upphävs)

Färre men mer lättlästa regler

Vi föreslår att redaktionella ändringar görs avseende 26 – 26 b §§ i syfte att få en mer överskådlig och lättläst reglering. Det innebär bl.a. att 26 c § (*som reglerar hur andra nötkreatur än sådana som hålls för mjölkproduktion ska hållas på bete eller på annat sätt ges tillfälle att vistas ute*) upphävs men att kraven för dessa djur överförs till 26 – 26 b §. Dessa tre paragrafer ges en tydligare utformning och bör därmed bli mer lättlästa genom att kraven i huvudsak redovisas i tabellform.

Mer likvärdiga regler

Vidare innebär ändringen lättnader för de företag som håller nötkreatur för annan produktion än mjölkproduktion. Detta genom att reglerna för sådan produktion blir mer lika de regler som gäller för nötkreatur som hålls för mjölkproduktion. Det innebär bl.a. att de olika datumangivelserna som anger när djuren ska vistas ute (se ”*Utökade tidsmarginaler*” nedan) utökas och blir de samma som de som gäller för nötkreatur som hålls för mjölkproduktion. Denna ändring medför samtidigt att unga nötkreatur som hålls för annan produktion än mjölkproduktion i likhet med unga djur som hålls för mjölkproduktion, beroende på när djuren är födda, helt eller delvis undantas kravet på utevistelse under deras första levnadsår.

Utökade tidsmarginaler

I nuvarande föreskrifter regleras att djuren ska hållas på bete eller på annat sätt ges möjlighet att vistas utomhus minst 60 dygn i norra delen av landet, minst 90 dygn i den mellersta delen av landet samt minst 120 dygn i den södra delen av landet. Denna del av regleringen ändras inte. Nuvarande föreskrifter anger vidare att ovanstående antalet dygn ska infalla under en viss period under året, dels beroende på var i landet djurhållningen är belägen, dels beroende på om djuren hålls för mjölkproduktion eller hålls för t.ex. köttproduktion. Denna del av regleringen ändras dock på så sätt att de perioder som gäller för djur som hålls för mjölkproduktion även ska gälla för djur som hålls för köttproduktion.

I nuvarande föreskrifter regleras även att nötkreatur som hålls för mjölkproduktion i norra delen av landet bl.a. ska hållas på bete under minst 30 dygn under perioden 1 juni – 31 augusti och i södra och mellersta delen av landet minst 60 dygn under perioden 15 maj – 15 september. Denna del av regleringen kvarstår i stort men ändras något genom att tidsperioden i södra och mellersta delen av landet ändras till 1 maj – 15 september. (Som nämns ovan ska motsvarande datum- och tidsangivelser även gälla för andra nötkreatur än sådana som hålls för mjölkproduktion). Skälet är att det kan vara fördelaktigt att få ut djuren tidigt på säsongen om de yttre förutsättningarna för det är goda. Det skapar dessutom en något större marginal att kunna ha djuren inne under senare delen av perioden fram till 15 september då de yttre förhållandena vissa år kan vara mindre gynnsamma.

Kravet på sammanhängande tid tas bort

Vi föreslår att föreskrifterna förenklas genom att kravet på att ett visst antal dygn måste vara sammanhängande (*sammanhängande tid*) tas bort. Ändringen omfattar så väl nötkreatur som hålls för mjölkproduktion som de som hålls för annan produktion.

Genom denna ändring får företagen en större frihet och ökade möjligheter att planera och anpassa betes- och utomhushållningen på det sätt som företagen bedömer som lämpligast med hänsyn till rådande väderleksförhållanden samt efter de förutsättningar som i övrigt råder på gården. Det gör det lättare för företagen att i sin betesplanering exempelvis gruppera djuren efter behov av övervakning och kontroll av djurens foderstater.

Samtidigt säkerställs fortfarande att djuren hålls utomhus under den period på året då förhållandena vanligen är som mest gynnsamma för djuren. Detta genom att det fortsatt är krav på att ett visst antal dygn ska infalla under den perioden. I kombination med att bete definieras i föreskriften (se ”*Bete definieras – krav om växttäckning och areal tas bort*” nedan) bedömer vi att detta kommer att förstärka djurens möjligheter att få utföra sitt naturliga beteende genom att beta när förhållandena är som mest lämpliga.

Vi föreslår också att nuvarande krav på betesplan som gäller i idag för de företag som velat dela upp betestiden i fler än en sammanhängande tidsperiod ska tas bort. Detta för att minska den administrativa bördan för företagen. Det innebär en förenkling för företagen men samtidigt att kontrollen av att reglerna efterlevs i viss mån kan komma att försvåras. Det kan därför bli aktuellt att göra riktade vägledningsinsatser för kontrollmyndigheterna för att underlätta och säkerställa att deras uppdrag kan genomföras på ett tillfredsställande sätt.

2 kap. 27 § (upphävs)

Ingen reglering om när djur får hållas inne

Genom att kravet på *sammanhängande tid* tas bort (se ”*Kravet på sammanhängande tid tas bort*” *nedan*) bedömer vi att det inte längre finns någon anledning att reglera under vilka omständigheter djur får hållas inne under säsongen. Vi föreslår därför att 27 § inklusive det journalföringskrav som anges i denna paragraf ska upphöra att gälla.

Det innebär en betydande förenkling för företagen som får en större frihet att kunna bestämma av vilka anledningar djuren ska hållas inne respektive ute. Samtidigt innebär det att djurägaren tar ett större ansvar vid planeringen av betes- respektive utomhushållning. Detta genom att se till att det finns tidsmarginal att kunna ha djuren ute de antal dygn som anges i föreskriften, liksom att se till att det finns tidsmarginal att kunna ta in djuren om behov uppstår.

Trots en välplanerad betes- och utomhushållning kan det dock inte uteslutas att det även i fortsättningen i enskilda fall kan uppstå situationer då djurägaren behöver hålla inne djuren på så sätt att tidskraven för när djuren ska hållas ute inte kan klaras. I sådana fall finns fortsatt möjlighet att söka dispens enligt djurskyddsförordningen (1988:539) och Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2010:15) om djurhållning inom lantbruket m.m.

Djur som ska gå till slakt

I nuvarande reglering i 27 § anges att djur som ska gå till slakt inte behöver släppas ut på bete eller på annat sätt vistas utomhus om de har anmälts för slakt och ska slaktas innan den 15 juni. Eftersom denna paragraf upphör att gälla innebär det att någon särskild reglering för djur som ska slaktas under säsongen inte kommer att finnas.

Det innebär att ett djur som ska gå till slakt även fortsättningsvis får hållas inne för slutgödning men inte så länge eller så långt in på säsongen att kravet på antalet dygn djuret ska vistas ute inte kan uppfyllas om djuret inte skulle slaktas. Eftersom såväl datumangivelserna som kravet på antalet dygn för utevistelse varierar i föreskrifterna beroende på var i landet djurhållningen är belägen, kommer därför olika tidpunkter att gälla i landet för när djuren senast ska ha slaktats alternativt ska ha släppts ut.

2 kap. 28 § samt allmänna råd till 2 kap. 28 § (upphävs)

1 kap. 4 § (ändras, ny definition införs)

Bete definieras – krav om växttäckning och areal tas bort

Det är viktigt att det i föreskrifterna görs tydligt vad som avses med bete för nötkreatur som hålls för mjölkproduktion och hur betet ska vara beskaffat. Vi föreslår därför att nuvarande reglering i 2 kap. 28 § inklusive *allmänna råd* till den paragrafen upphävs och ersätts med en beskrivande definition i 1 kap. 4 §. Definitionen anger vilka resurser som krävs vid bete men fram för allt vilken funktion som ska uppnås med att hålla djuren på bete, d.v.s. att djurens naturliga behov av att kunna beta ska tillgodoses. Det blir därmed tydligt att de nötkreatur som ska hållas på bete också ska ha förutsättningar att faktiskt kunna beta.

Genom denna ändring bedömer vi att de tolkningsproblem som många djurägare och även kontrollmyndigheter upplever med nuvarande reglering, ska minska. Vi bedömer också att den ändrade regleringen kommer att ha en positiv effekt för djuren genom att de i vissa fall kommer att få förbättrade betesförutsättningar.

Vi ser att det utöver den föreslagna ändringen kan finnas ett behov av särskilda informations- och utbildningsinsatser rörande frågor om bete för nötkreatur. Detta för att säkerställa att samsyn råder kring dessa frågor mellan framför allt djurägare, rådgivare och kontrollpersonal.

2 kap. 25 § (ändrad lydelse)

Som en följd av de ändringar som görs i 26-26 b §§ som beskrivits ovan behöver lydelsen i 25 § justeras. I sak innebär denna ändring i sig ingen skillnad mot tidigare lydelse.

2. Beskrivning av alternativa lösningar för det man vill uppnå och vilka effekterna blir om någon reglering inte kommer till stånd

Samtliga föreslagna ändringar i sak innebär regellättnader för företagen. De problem som vi har identifierat beror på hur nuvarande föreskrifter är utformade avseende sakinnehåll, formulering och redaktionell utformning. Vi ser därför inga alternativa lösningar än att ändra i föreskrifterna. Vi bedömer att ändringen gör dem bättre anpassade till de produktionsförutsättningar som lantbruksföretagen har idag, enklare att tolka och mer överskådliga.

Ett alternativ som vi har diskuterat bl.a. med LRF-Mjölks har varit att ta fram ett informations- och utbildningsmaterial om bete. Detta för att få en ökad samsyn i frågor som rör bete och beteshållning. Materialet skulle framför allt rikta sig till djurägare, rådgivare och kontrollmyndigheterna. Vi har kommit fram till att ett sådant material ska tas fram och bedömer att det kommer att fylla en viktig funktion. Vi bedömer dock att enbart ett sådant material inte är tillräckligt för att nå önskvärd effekt, utan anser att föreskrifterna samtidigt behöver kompletteras med en definition av begreppet bete.

2. Uppgifter om vilka som berörs av regleringen

Regeländringarna berör de ca 4 100 företag som har nötkreatur med mjölkproduktion samt de ca 10 300 företag som har nötköttsproduktion. Av dessa 4 100 respektive 10 300 företag har ca 400 företag blandad produktion, d.v.s. både mjölk- och köttproduktion.

Bland ovan angivna företag ingår företag som har ekologisk produktion. För dem har regeländringarna minst inverkan i praktiken eftersom de i vissa avseenden har regler som går utöver djurskyddslagstiftningens minimikrav.

4. Uppgifter om de bemyndiganden som myndighetens beslutanderätt grundar sig på

Bemyndigande att föreskriva om hur bete och annan utevistelse ska anordnas samt villkor och förbud mot viss djurhållning finns i 13 och 17 §§ djurskyddsförordningen (1988:539).

5. Uppgifter om vilka kostnadsmissiga och andra konsekvenser regleringen medför och en jämförelse av konsekvenserna för de övervägda regleringsalternativen

Vi bedömer att regleringsförslaget innebär förändringar som är gynnsamma för berörda företag och bidra till en förbättrad lönsamhet och ökade investeringar i den gröna näringen. Vi bedömer också att förslaget kan ge positiva effekter på djurskyddet och djurhälsan.

Regleringsförslaget innebär förenklingar och flertalet lättnader för företagen som därmed bedöms kunna förbättra produktionen, minska arbetstidsåtgången och därmed lönsamheten. Vi bedömer att det framför allt gäller de företag som har mjölkproduktion och då särskilt genom att kravet på att ett visst antal dagar på bete måste vara sammanhängande tas bort. Dessa företag får ökade möjligheter att på ett effektivare sätt än idag anpassa betesdriften efter sina specifika förutsättningar. Bland annat bedöms möjligheterna att kunna gruppera djur på ett mer ändamålsenligt sätt än i dag under betessäsongen öka. Vi bedömer också att betesmarkerna bör kunna utnyttjas mer effektivt och att det bör bli lättare att upprätthålla en hög kvalitet på betet och på betesmarkerna.

Vår bedömning är även att förslaget gör det enklare för företagen att planera betesdriften så att större hänsyn kan tas till arbetsintensiva perioder, vilket möjliggör att företagen kan använda sina personella resurser mer effektivt. Detta är en effekt som även kan fås hos företag som har köttproduktion men för dem bedömer vi inte att effekten blir lika påtaglig som hos de företag som har mjölkproduktion.

Regleringsförslaget om att kravet på utevistelse helt eller delvis tas bort även för unga djur som hålls för köttproduktion innebär flera fördelar för företagen. Det gör det bl.a. mindre svårt att avgöra när det inte längre är lämpligt att hålla unga djur utomhus sent under den senare delen av säsongen. Förslaget minskar också problem med foderomställningar vid utomhushållning sent på säsongen när klimat och väderleksförhållandena är ogynnsamma. En minimering av dessa risker förväntar vi leder till en förbättrad tillväxt för dessa djur vilket förbättrar lönsamheten för berörda företag.

6. Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen

Regleringen står inte i strid mot de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen.

7. Bedömning av om särskilda hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser

Vi bedömer inte att några särskild hänsyn vad gäller ikraftträdande behöver tas, utan det bör kunna ske så snart som möjligt efter det att författningen beslutats. Detta beroende på att de ändringar som görs i föreskrifterna inte innebär att betes- eller utomhusdriften måste ske på annat sätt jämfört med tidigare år. Föreskrifterna innebär alltså lättnader för företagen och det är angeläget att dessa kan träda i kraft så att de kan börja tillämpas under kommande betessäsong (2016).

När det gäller informationsinsatser har vi gjort bedömningen att det bör vara tillräckligt att informera om ändringarna på Jordbruksverkets webbplats och i lantbrukspressen.

B Kommuner och landsting

Regleringen bedöms inte få effekter för kommuner eller landsting. Konsekvensutredningen innehåller därför inte någon ytterligare beskrivning avseende sådana effekter.

C Företag

Regleringen bedöms få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga och villkor i övrigt.

8. Beskrivning av antalet företag som berörs, vilka branscher företagen är verksamma i samt storleken på företagen

Ändringarna i sin helhet berör i stort sett samtliga företag i landet med nötkreatur och som bedriver mjölk- och/eller köttproduktion. Eftersom ändringarna berör så stor omfattning av dessa företag gör vi ingen särskild redovisning av företagens storlek. Sådana uppgifter finns dock att läsa i *Jordbruksstatistisk årsbok* som kan läsas på vår webb-plats www.jordbruksverket.se.

Antalet företag som har nötkreatur för mjölkproduktion respektive köttproduktion är 4 100 respektive 10 300. Av dessa företag har ca 400 företag både mjölk- och köttproduktion. Ändringarna berör dock inte de företag som enbart föder upp tjurar eftersom dessa djur är undantagna kravet på bete eller annan utevistelse. Hur många dessa företag är till antalet kan dock inte anges. Det beror på att det inte finns specifika uppgifter om detta vare sig hos Jordbruksverket eller inom branschen.

En av ändringarna berör endast de ca 4 100 företag som har mjölkproduktion. Detta genom att ny reglering införs i 1 kap. 4 § där det genom en definition av begreppet *bete* anges hur detta ska vara beskaffat. (Samtidigt upphävs 2 kap. 28 § och *allmänna råd* till 2 kap. 28 §).

(Förklaring: För nötkreatur som hålls för köttproduktion finns inget explicit krav på bete.)

En av ändringarna berör endast företag som har köttproduktion. Av dessa ca 10 300 företag berörs de flesta. Detta genom att ny reglering införs som medger att unga djur

helt eller delvis undantas kravet på utevistelse. (*Förklaring: Motsvarande reglering finns sedan 2012 för unga djur inom mjölkproduktionen.*)

9. Beskrivning av vilken tidsåtgång regleringen kan föra med sig för företagen och vad regleringen innebär för företagens administrativa kostnader

Regleringen innebär att tidsåtgången för företagen kommer att minska. Detta gäller inte bara den tidsåtgång som åtgår för själva produktionen utan även den tid som åtgår för administrativa åtgärder.

Administrativa kostnader

Vi har beräknat att den administrativa kostnaden för journalföring sammanlagt kommer att minska med ca 9,5 miljoner SEK (se bilaga *Särskild konsekvensanalys-administrativa bördor för företagen*). Det innebär i genomsnitt en kostnadsminskning med ca 1 500 SEK per företag med mjölkproduktion samt med ca 300 SEK för företag med köttproduktion. Detta som en följd av att kravet på journalföring försvinner genom att 2 kap. 27 § upphävs.

Likaså kommer den administrativa kostnaden för att upprätta betesplan och löpande uppdatera denna att försvinna för de företag inom mjölkproduktionen som berörts av kravet på betesplan*. Denna kostnad har beräknats till ca 580 SEK per år och företag. Hur många dessa företag är har vi dock inte någon säker siffra på men vi uppskattar att det rör sig om ca 700 mjölkföretag. Den sammanlagda minskningen av den administrativa kostnaden i denna del motsvara i så fall ca 0,4 miljoner SEK.

**(I nuvarande föreskrifter anges att en betesplan måste upprättas och hållas uppdaterad i det fall företagen vill dela upp betestiden i mer än en sammanhängande tidsperiod. Visserligen finns det ingen skyldighet att dela upp betestiden och i det fall betestiden inte delas upp finns heller ingen skyldighet att upprätta någon betesplan. Vi anser ändå att kravet på betesplan är en administrativ kostnad eftersom förfarandet bedöms kunna ha en betydande inverkan på företagets produktionsförutsättningar.)*

Minskad tidsåtgång för produktionen

Regleringen bedöms innebära en minskad tidsåtgång för företagen. När det gäller att beräkna hur stor denna kommer att bli för själva produktionen har detta inte kunnat göras. Detta dels beroende på att det saknas tillräckligt beräkningsunderlag (data över tidsåtgång för olika arbetsmoment m.m.), dels för att variationerna mellan olika besättnings driftsformer och förutsättning i övrigt är mycket stora.

En allmängiltig bedömning av vilken tidsbesparing regleringen skulle medföra i timmar blir därför allt för spekulativ och sannolikt inte heller representativ annat än för ett fåtal företag. Generellt är dock bedömning att regleringen ger en betydelsefull minskning av tidsåtgången för berörda företag och att det ger en förbättring av mjölk- och köttnäringens konkurrensförutsättningar sett från ett helhetsperspektiv. Exempelvis förväntas tidsåtgången minska för övervakning och hantering av så väl vuxna som unga djur. Detta genom att företagen får ökade möjligheter att kunna gruppera och planera inomhus- respektive utomhushållningen efter de förutsättningar som råder på gården.

10. Beskrivning av vilka andra kostnader den föreslagna regleringen medför för företagen och vilka förändringar i verksamheten som företagen kan behöva vidta till följd av den föreslagna regleringen

Utöver de minskade administrativa kostnaderna bedömer vi att vissa företag måste vidta förändringar som en följd av regleringen.

Eftersom det tidigare kravet om minst 80 % växttäckning i en betesfälla ersatts med en tydligare reglering kan det inte uteslutas att det i enstaka fall kan finnas företag som i någon mån behöver förändra betesdriften jämfört med tidigare år. Vi bedömer dock att det i så fall bör kunna ske utan större svårigheter eller kostnader för dessa företag i och med att betesreglerna i övrigt ändras på ett sätt som ger företagen en ökad flexibilitet att kunna ordna beteshållning på gården.

11. Beskrivning av i vilken utsträckning regleringen kan komma att påverka konkurrensförhållandena för företagen

Vi bedömer att den föreslagna regleringen stärker konkurrensförhållandena för företagen. Utöver de minskade administrativa kostnaderna bedömer vi att regleringen även kommer att leda till minskade produktionskostnader. I vilken omfattning är dock svårt att beräkna och kommer sannolikt att variera kraftigt mellan olika företag beroende på produktionsinriktning, driftsformer och att företagen i övrigt har olika förutsättning.

En uppskattning vi gjort efter samråd med LRF Mjolk pekar dock på att den flexibilitet som regeländringarna medför sammantaget kan komma att innebära en minskning av produktionskostnaderna med mellan 400-500 kr per ko och år. För ett företag med en medelstor mjölkbesättning motsvara det i så fall en kostnadsminskning med ca 35 000 SEK.

När det gäller konkurrensförhållandena för företag med köttproduktion bedömer vi inte att regeländringarna kommer att ha lika stor positiv effekt på konkurrenskraften som den kan få för företag med mjölkproduktion. Det beror framför allt på de olikheter som av naturliga skäl finns mellan dessa olika produktionsinriktningar samt på att djur som hålls för köttproduktion inte omfattas av kravet på att de ska hållas på bete när de vistas utomhus. Regeländringarna innebär dock att det nu skapas större möjligheter till slutgödning på stall genom att den tid djur får hållas inne förlängs något.

Regeländringen innebär också ökade möjligheter även för de köttproducerande företagen att anpassa tiden då djuren ska hållas ute respektive inne på ett mer optimalt sätt än i dag. Detta genom att kravet på *sammanhängande tid* för utevistelse tas bort. Genom att unga djur helt eller delvis undantas kravet på utevistelse under den senare delen av säsongen när klimat och väderleksförhållandena är ogynnsamma kan problem med t.ex. foderomställningar minimeras. En minimering av dessa risker kan förväntas leda till en förbättrad tillväxt för dessa djur vilket bör förbättra lönsamheten för berörda företag.

Vi har inte kunnat beräkna vilken inverkan regeländringarna har på produktionskostnaderna för företag med köttproduktion. Det beror på att det saknas tillräckligt beräkningsunderlag men också för att variationerna mellan olika företags driftsformer och förutsättning i övrigt är mycket stora. En allmängiltig bedömning av regleringens ekonomiska effekter blir därför allt för spekulativ och sannolikt inte heller representativ för en majoritet av företag. Generellt är dock bedömning att regleringen

ger en betydelsefull minskning av produktionskostnaderna för berörda företag och att det ger en förbättring av företagens konkurrensförutsättningar sett från ett helhetsperspektiv.

12. Beskrivning av hur regleringen i andra avseenden kan komma att påverka företagen

Regleringen bedöms ge en ökad tydlighet och därigenom göra det lättare för företagen att göra rätt. Enklare och mer flexibla regler samt en minskad administrativ börda bör bidra till en mera positiv företagsanda.

13. Beskrivning av om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning

Jordbruksverket har inte identifierat att det finns något behov att ta särskild hänsyn till små företag med anledning av regleringen. Utgångspunkten i regelarbetet är att de företag som föreskriften riktar sig till generellt är att betrakta som små företag.

Samråd

Tidigt samråd

Samråd har skett med LRF Mjolk samt LRF Kött inom ramen för Jordbruksverkets åtaganden i Handlingsplan-Mjolk respektive Handlingsplan-Kött.

Kontaktperson

Annika Hultgren, enheten för idisslare och gris. 036-15 51 93
Gunnar Palmqvist, enheten för idisslare och gris. 036-15 61 10